

Sygn. akt IX Ka 1137/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogna Kuczyńska (spr.)

Sędziowie: SSO Anna Szeliga

SSO Tomasz Nowak

Protokolant: sekr.sądowy Katarzyna Komosa

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Jerzego Kraski

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2014 roku

sprawy T. M.

oskarżonego o przestępstwo z art.178 a § 4 kk

na skutek zażalenia prokuratora oraz apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 24 kwietnia 2013 roku sygn. akt XII K 453/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III co do opłaty w ten sposób, że zasądza od oskarżonego T. M. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty od kary pozbawienia wolności;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego T. M. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200 (dwieście) złotych tytułem kosztów sądowych należnych za postępowanie odwoławcze, w tym kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty.

Sygn. akt IX Ka 1137/13

UZASADNIENIE

T. M. został oskarżony o to, że w dniu 9 kwietnia 2012 roku

w miejscowości R., będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokami Sądu Rejonowego w Kielcach w sprawie sygn. akt XII K 2018/07 i XII K 1271/08 za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości i będąc w stanie nietrzeźwości - wynik: 1,92 mg/l alkoholu

w wydychanym powietrzu - prowadził pojazd mechaniczny marki F.o nr. rej.(...)

w ruchu lądowym;

tj. o przestępstwo określone w art. 178a § 4 kk.

Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Kielcach uznał T. M. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, stanowiącego przestępstwo z art. 178a § 4 kk i za to na podstawie art. 178a § 4 kk wymierzył T. M. karę 10 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 42 § 2 kk w zw. z art. 43 § 1 kk orzekł wobec

T. M. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat; Sąd zasądził od T. M. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 260 zł tytułem kosztów sądowych, w tym kwotę 170 zł tytułem opłaty od kary pozbawienia wolności i kary grzywny.

Apelacje od powyższego wyroku wywiedli oskarżony i jego obrońca.

Wprawdzie oskarżony nie sprecyzował zarzutów apelacji, ale z jej treści wnosić trzeba, że skarży wyrok w całości. Skarżący kwestionował przeprowadzoną przez Sąd Rejonowy ocenę dowodów, przede wszystkim zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, wywodził, że zeznania funkcjonariuszy policji Z. M. i R. B. są niewiarygodne, ponieważ zmieniali wersje zdarzenia, nie zabezpieczyli na miejscu kluczyków auta i nie potrafili określić, gdzie mogły być te kluczyki, zmieniali zeznania co do tego jak zawiadomili M. M. (1). Odnośnie zeznań D. R. oskarżony wywodził, że w oparciu o te zeznania nie stwierdzono, żeby pojazd, w którym spożywał alkohol poruszał się po R., a P. Ł., jako osoba obca dla oskarżonego nie miał nic do ukrycia

i powodu, aby pomagać oskarżonemu. Według oskarżonego sąd błędnie ocenił zeznania M. M. (1) jako wiarygodne z uwagi na to, że pozostają w sprzeczności

z zeznaniami policjantów. Nadto oskarżony podniósł, że poinformował sąd, że leczył się psychiatrycznie w 2007r. w Jednostce Wojskowej w B., a po opiniach lekarzy psychiatrii został zwolniony z odbywania reszty zasadniczej służby wojskowej, a sąd nie dopuścił dowodu z opinii biegłych psychiatrów. Dodatkowo oskarżony wytknął błędy zaistniałe w pisemnym uzasadnieniu wyroku, a dotyczące nazwy miejscowości, w której został zatrzymany oraz stwierdzenia, że kierującemu zatrzymano prawo jazdy, chociaż oskarżony nigdy nie miał prawa jazdy.

Oskarżony wnosi o zmianę wyroku i uniewinnienie go od popełnienia zarzucanego czynu ewentualnie o uchylenie wyroku i skierowania sprawy do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w całości, w tym i co do uzasadnienia zarzucając:

1) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a to:

- art. 2 § 2 kpk poprzez przyjęcie za podstawę wyroku domniemań co do winy oskarżonego, a nie prawdziwych ustaleń faktycznych w sytuacji, gdy Sąd Rejonowy nie ustalił, czy oskarżony, który miał kierować pojazdem w stanie nietrzeźwości mógł uruchomić ten pojazd skoro nie dysponował kluczykami do stacyjki pojazdu a stacyjka ta nie była uszkodzona - nie było śladów uruchomienia pojazdu poprzez zwarcie przewodów instalacji elektrycznej zaś oskarżony został zatrzymany w samochodzie zaparkowanym ba płycie rynku w R.;

- art. 4 kpk poprzez zaniechanie uwzględnienia na korzyść oskarżonego tego, iż nie ustalono by: dysponował kluczami do pojazdu, nie ustalono co faktycznie było podstawą podjęcia czynności wobec oskarżonego skoro świadek Ł. S. wskazany jako osoba zawiadamiająca o rzekomym kierowaniu pojazdem przez oskarżonego - zaprzeczył by widział oskarżonego w takich okolicznościach,

- art. 5 § 2 kpk poprzez rozstrzygnięcie na niekorzyść oskarżonego nie dających się usunąć wątpliwości co do tego, czy dysponował kluczami do pojazdu, czy faktycznie dokonano zgłoszenia o tym, iż miał prowadzić pojazd co miało być podstawą podjęcia interwencji przez funkcjonariuszy policji Z. M. i R. B., rozstrzygnięcie na niekorzyść oskarżonego wątpliwości co do faktycznego przebiegu zdarzenia przypisanego oskarżonemu w sytuacji, gdy świadkowie - funkcjonariusze policji nie byli w stanie wykazać, że: oskarżony mógł uruchomić samochód skoro nie zabezpieczono w samochodzie kluczy pozwalających na jego uruchomienie w chwili podjęcia przez nich interwencji, w sytuacji, gdy świadkowie ci nie byli w stanie wskazać w jaki sposób mieli się kontaktować z oficerem dyżurnym w trakcie interwencji, gdy nie byli w stanie wykazać w jaki sposób powiadomili siostrę oskarżonego by zgłosiła się na miejsce zatrzymania oskarżonego by wydać jej pojazd, w którym zatrzymano oskarżonego w czasie postoju pojazdu, gdy świadkowie ci nie byli w stanie wykazać, że przedmiotem przekazania był nie tylko pojazd ale i klucze oraz dokumenty pojazdu co spowodowało poczynienie ustaleń - wbrew tej zasadzie - iż oskarżony kierował pojazdem będąc w stanie nietrzeźwości,

- art. 7 kpk poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów zebranych w toku postępowania w zakresie już wskazanym a także dowolne odmówienie wiary wyjaśnieniom oskarżonego i śp. P. Ł. oraz M. M. (2), iż oskarżony pojazdem nie kierował - dowolne bo na zasadzie „skoro prawdę zeznają funkcjonariusze policji to te osoby muszą kłamać...”

- art. 424 § 1 kpk poprzez brak wskazania faktów jakie Sąd uznał za udowodnione - w sytuacji przyjęcia za podstawę wyroku nie faktów a domniemań, przez brak wskazania, dlaczego - w istocie - przyjmuje za wiarygodne relacje funkcjonariuszy policji dla czynienia ustaleń co do winy oskarżonego skoro argumentacja w tym zakresie akcentuje, iż są to funkcjonariusze policji, osoby obce i „dlaczego miałoby niesłusznie obciążać oskarżonego”, gdy takiej ocenie tych dowodów przeczy brak wykazania podstawowych okoliczności z przebiegu interwencji: czy oskarżony dysponował kluczami pozwalającymi na uruchomienie pojazdu, czy zgłoszenie świadka Ł. S. rzeczywiście miało miejsce i stało się podstawą interwencji, w jaki sposób powiadomiono siostrę oskarżonego by przejęła pojazd, czy w toku interwencji kontaktowali się z oficerem dyżurnym dla ustalenia adresu zamieszkania siostry oskarżonego,

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez błędne przyjęcie, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawę do przyjęcia, iż oskarżony w dniu 9 kwietnia 2012 r. w R., będąc wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości i będąc w stanie nietrzeźwości prowadził pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, gdzie zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do czynienia takich ustaleń.

Nadto obrońca zarzucił również, że zachodzi oczywista sprzeczność między treścią wyroku, a jego uzasadnieniem co do przyjęcia zdarzenia, a także sprzeczności w samym uzasadnieniu, co do oceny zeznań M. M. (1).

W konkluzji obrońca oskarżonego wnosił o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Prokurator Rejonowy Kielce -Wschód w Kielcach wywiódł zażalenie na orzeczenie w przedmiocie kosztów sądowych co do wysokości zasądzonej opłaty z tytułu skazania na karę pozbawienia wolności zawarte w zaskarżonym wyroku i na podstawie art. 438 § 2 kpk zarzucił obrazę przepisu art. 627 kpk poprzez nieprawidłowe przyjęcie w kosztach sądowych wysokości opłaty wynoszącej 170 złotych zamiast kwoty 180 złotych, którą skazany

w pierwszej instancji obowiązany jest uiścić w razie skazania na karę pozbawienia wolności a nadto nieprawidłowego przyjęcia, że opłata ta wynika ze skazania na karę pozbawienia wolności i karę grzywny, w sytuacji nie orzeczenia w wyroku kary grzywny.

Podnosząc tak sformułowany zarzut prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt III wyżej wymienionego wyroku w przedmiocie kosztów sądowych .co do wysokości zasądzonej opłaty poprzez przyjęcie prawidłowej kwoty kosztów sądowych zawierających opłatę w kwocie 180 złotych z tytułu skazania na karę pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacje oskarżonego i jego obrońcy były niezasadne, natomiast zażalenie wywiedzione przez prokuratora skutkowało zmianą zaskarżonego orzeczenia.

Co do apelacji oskarżonego i jego obrońcy.

W toku prawidłowo przeprowadzonego przewodu sądowego Sąd Rejonowy zgromadził wszystkie dowody niezbędne dla rozstrzygnięcia. Dowody te poddał wnikliwej analizie, a swoje stanowisko należycie umotywował w pisemnym uzasadnieniu wyroku. Wskazał w nim, którym dowodom dał wiarę i dlaczego, a którym - i na jakiej podstawie - cech wiarygodności odmówił. Opisane w apelacjach błędy świadczą o braku staranności

w sporządzonych motywach, nie waży jednak w żaden sposób na treści rozstrzygnięcia. Oczywistym jest, że zdarzenie miało miejsce w R., o czym zresztą jest mowa w dalszej części uzasadnienia (k. 246). Zupełnie uboczną kwestią, nie odnoszącą się do kwestii, czy oskarżony kierował w stanie nietrzeźwości samochodem jest kwestia, czy zatrzymano mu dokument prawa jazdy, o czym nie ma mowy w aktach sprawy.

Przeprowadzona przez sąd ocena dowodów nie wykracza poza ramy określone przepisami art. 7 kpk. Sąd ocenił zebrane dowody we wzajemnym ze sobą powiązaniem i weryfikując je. Odnosząc się do zeznań Z. M. i R. B. nie można pominąć, że pierwszy raz zostali przesłuchani ponad pół roku po zdarzeniu. Zważywszy na wykonywany przez nich zawód i ilość podobnych czynności, świadkom mogły zatrzeć się w pamięci szczegóły zdarzenia. Dodać trzeba, że jak wynika z zeznań funkcjonariuszy potwierdzonych dokumentacją szpitalną, a także zapisem ich rozmów z dyżurnym policji interwencja przebiegała w kilku etapach, w jej trakcie rozstrzygnięto szereg kwestii, także związanych ze stanem zdrowia oskarżonego, stąd kwestia kierowania przez nietrzeźwego oskarżonego samochodem była jedną z kilku istotnych w tym czasie. Świadkowie już w pierwszych zeznaniach opisali szczegóły, które pamiętali i odnieśli się do tych okoliczności, których nie potrafili dokładnie opisać. Dotyczy to podnoszonego w apelacjach zabezpieczenia pojazdu i kluczyków do niego. Sąd Rejonowy prawidłowo odniósł się do tych okoliczności. Nie można pominąć przyczyn interwencji podjętej przez świadków, tj. polecenia dyżurnego KMP zainicjowanego przez Ł. S., o czym świadczy zabezpieczona treść rozmowy telefonicznej z 9.04.2012r. Nie budzi wątpliwości fakt, że rozmowa, której treść znajduje się na karcie 199 miała miejsce i sugerowany przez oskarżonego w apelacji dowód w postaci opinii fonoskopijnej był zbędny, w dodatku obrona nie wniosowała o jego przeprowadzenie. W swojej apelacji oskarżony sugeruje możliwość przeprowadzenia kolejnego dowodu z nagrania kamery drogowej, w którą „zapewne” wyposażony był samochód użytkowany przez policjantów. Stwierdzić trzeba, że postępowanie dowodowe, podczas którego obrona korzystała z prawa do inicjatywy dowodowej nie wykazało istnienia takiego dowodu. Powołując się na zeznania D. R. skarżący pominieli, że świadek nie potwierdziła wersji podawanej przez M. M. (1), co zostało prawidłowo dostrzeżone przez sąd. Sąd Okręgowy podziela wniosek sądu I instancji. Brak jest podstaw, aby kwestionować zeznania obcej dla oskarżonego osoby, nie zaangażowanej w niniejszą sprawę. W odpowiedzi na apelację przypomnieć trzeba, że z zeznań D. R. wprost wynika, że nie obserwowała cały czas samochodu M. M. (1), widziała go dwa razy w odstępie dwóch godzin, zatem dowód ten nie pozwala na ustalenie, że oskarżony nie jeździł tego dnia samochodem. Wprawdzie obrońca oskarżonego w swojej apelacji powołuje się na sprzeczne stanowisko sądu co do oceny wiarygodności zeznań M. M. (1), ale pominiął treść twierdzeń sądu z k.4 uzasadnienia. Ze zdania tego wprost wynika, że chodzi tu o omawiane w tym akapicie zeznania D. R., która przecież jest, jak określił sąd, osobą obcą dla oskarżonego jak i jego siostry (a więc M. M. (1)). Tym samym nie można mówić o sprzecznościach w rozumowaniu sądu, które próbował wykazać obrońca. Nie budzi też wątpliwości ocena zeznań P. Ł.. Do rozważań Sądu Rejonowego dodać należy, że zeznania Z. M. o obecności trzech osób w pojeździe kierowanym przez oskarżonego mają potwierdzenie w treści informacji i notatkach skarżonego R. B. (k. 205). W tym stanie rzeczy za prawidłowe uznać należy wnioski sądu co do zachowania oskarżonego i prowadzenia przez niego samochodu w stanie nietrzeźwości. Twierdzenie obrońcy zawarte w apelacji, że oskarżony nie dysponował kluczykami pojazdu nie zostały potwierdzone w postępowaniu. Przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów doprowadziła do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie pozostawiając miejsca na wątpliwości, szczególnie takie, o których mowa w art. 5 § 2 kpk. W swoich apelacjach skarżący pomijają szereg istotnych okoliczności sprawy eksponując niektóre okoliczności przedstawione w sposób nieobiektywny. Nie sposób przyjąć, aby sąd działał wbrew zasadzie obiektywizmu.

W swojej apelacji oskarżony podniósł, iż leczył się psychiatrycznie, o czym miał informować sąd. Protokoły rozprawy tego nie potwierdzają. Fakt leczenia psychiatrycznego oskarżonego nie wynika także z dokumentów dotyczących służby wojskowej oskarżonego zgromadzonych przez sąd odwoławczy, natomiast kierując się rozpoznaniem określonym w orzeczeniu z k. 278, Sąd Okręgowy podjął wątpliwości co do poczytalności oskarżonego. Biegli psychiatrzy stwierdzili u oskarżonego nieprawidłową osobowość - dysocjalną i zespół zależności alkoholu. Wnioskowali, że oskarżony miał zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia swojego czynu i pokierowania swoim postępowaniem, natomiast w czasie tego czynu oskarżony był w stanie upicia alkoholowego zwykłego i zachodziły okoliczności

z art. 31 § 3 kk. Opinia sporządzona przez biegłych lekarzy psychiatrii M. C.

i J. M. jest jasna, pełna, rzetelna, nie była zresztą kwestionowana przez strony. Wobec powyższego brak jest w sprawie okoliczności wpływających na stopień winy oskarżonego.

Sąd Okręgowy w całości podzielił stanowisko Sądu Rejonowego co do winy oskarżonego i kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu.

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd Rejonowy uwzględnił i należyście rozważył wszystkie istotne okoliczności zarówno przedmiotowe, jak i podmiotowe. Mimo dotychczasowej karalności za przestępstwa podobne oskarżony ponownie kierował samochodem w stanie nietrzeźwości. Zwrócić należy uwagę na wysoki stan nietrzeźwości oskarżonego. Wymierzonej oskarżonemu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności nie można uznać za rażąco surową. Dotyczy to również środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Sąd Rejonowy rozważał kwestię warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności trafnie wnioskując, że brak jest podstaw do stosowania art. 69 § 4 kpk. Orzeczona kara jest dostosowana do stopnia winy oskarżonego i szkodliwości społecznej jego czynu.

Co do zażalenia prokuratora.

Zasadnie prokurator zarzucił, że opłata jaką zasądził od oskarżonego Sąd Rejonowy jest w niższej wysokości, niż określają ją przepisy. Nadto od oskarżonego należy się jedynie opłata od kary pozbawienia wolności w sprawie nie orzeczono bowiem kary grzywny. Wprawdzie Sąd Rejonowy nie działał z obrazą art. 627 kpk, prawidłowo bowiem zastosował zasadę określoną w tym przepisie, błędnie określił opłatę - sprzecznie z treścią art. 2 ust 1 pkt 3 ustawy z 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. nr 49 poz. 223 z późn. zm.). W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zmienił w tej części zaskarżony wyrok, że zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 180 zł tytułem opłaty od kary pozbawienia wolności.

Natomiast biorąc pod uwagę powyższe rozważania, Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części. Rozstrzygnięcie sądu odwoławczego oparto na przepisie art. 437 § 1 kpk.

O kosztach sądowych za II instancję orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk. W ich skład wchodzi: ryczałt za doręczenie pism - 20 zł oraz opłata ustalona na podstawie art. 2 ust 1 pkt 3 w zw. z art. 10 ust 1 cytowanej ustawy o opłatach w sprawach karnych.

SSO Anna Szeliga SSO Bogna Kuczyńska SSO Tomasz Nowak

AM